

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٧٥١٣٩

دانشگاه شهید بهشتی
دانشکده مدیریت و حسابداری

عنوان پایان نامه :

" تبیین رابطه بین هوش هیجانی و سبک تصمیم گیری مدیران
شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی "

استاد راهنما :

سرکار خانم دکتر هادیزاده مقدم

استاد مشاور :

جناب آقای دکتر طبرسا

اساتید داور :

جناب آقای دکتر حقیقی

جناب آقای دکتر لاجوردی

نگارش :

مریم طهرانی

زمستان ۱۳۸۶

۶۰۱۳۹

۱۳۸۶ / ۱۲ / ۲۷

دانشگاه شهید بهشتی
موسسه تحقیقاتی مدیریت
مهر ۱۳۸۶

با سپاس از درگاه ایزد یکتا

بدین وسیله از اساتید گرامی و ارجمند سرکار خانم دکتر هادیزاده مقدم که به عنوان استاد راهنما از مرحله انتخاب موضوع تا اتمام پایان نامه همواره از تجارب ارزنده و راهنماییهای به موقع شان بهره مند بوده ام و جناب آقای دکتر طبرسا که به عنوان استاد مشاور در طی مدت انجام تحقیق با بذل عنایت و بیان نظرات ارزشمند خود همواره مرا راهنمایی نموده اند کمال امتنان را دارم.

از اساتید محترم جناب آقای دکتر حقیقی و جناب آقای دکتر لاجوردی که داوری این پایان نامه را پذیرفته و نظرات و دیدگاه های سازنده خود را مطرح نموده اند سپاسگزاری می نمایم.

در پایان از کلیه دوستانی که هر کدام به نحوی در انجام این تحقیق به من کمک نموده اند ، خصوصاً دوستان عزیزم فرشته امین ، آزاده بنی اسدی و فاطمه شیخی نژاد صمیمانه قدردانی نموده و توفیق روزافزون همگان را آرزومندم .

تقدیم به :

**پدر و مادر عزیزم که همیشه در زندگی
مرهون محبت‌های ماد قانہ شان هستم**

نام خانوادگی : طهرانی

نام : مریم

دانشکده : مدیریت و حسابداری رشته تحصیلی و گرایش : مدیریت دولتی (مدیریت منابع انسانی)

نام استاد راهنما : سرکار خانم دکتر اکرم هادیزاده مقدم تاریخ فراغت از تحصیل : ۸۶/۱۱/۶

عنوان پایان نامه : تبیین رابطه بین هوش هیجانی و سبک تصمیم گیری مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی

چکیده

هوش هیجان مقوله نسبتاً جدیدی در حوزه روانشناسی است که به عنوان یکی از ویژگیهای مهم درون فردی توجه بسیاری از صاحب نظران علم روانشناسی و سایر علوم وابسته به آن را به خود جلب نموده است. با تسری مفهوم هوش هیجانی در قلمرو مدیریت این مهم مورد توجه قرار گرفته که در بسیاری از فعالیتهای زندگی نظیر فعالیتهای اجتماعی و مدیریتی هوش هیجانی از اهمیت بالاتری نسبت به هوش شناختی برخوردار است.

این تحقیق به تبیین رابطه بین هوش هیجانی و سبک تصمیم گیری (بر اساس سبکهای تصمیم گیری عقلایی ، شهودی ، وابستگی ، آنی و اجتنابی) مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی پرداخته است. بدین منظور ۵۹ نفر از مدیران شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند و در نهایت نتایج حاصل از ۵۵ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با توجه به نرمال بودن کلیه متغیرهای تحقیق ، آزمون همبستگی پیرسون جهت بررسی رابطه بین هوش هیجانی و سبکهای پنج گانه تصمیم گیری مورد استفاده قرار گرفت و جهت اطمینان بیشتر از نتایج حاصل ، آزمودنیها از نظر هوش هیجانی در سه گروه هوش پایین ، متوسط و بالا قرار گرفتند و آزمون همبستگی کندال بین طبقات مختلف هوش هیجانی و سبکهای تصمیم گیری نیز محاسبه شد. همچنین مدل پیش بین سبکهای تصمیم گیری که رابطه آنها با هوش هیجانی مدیران مورد تایید قرار گرفتند با استفاده از رگرسیون لجستیک ارائه شده است. نتایج حاصل از تحلیل داده ها نشان داد که بیشتر افراد نمونه آماری از نظر هوش هیجانی در یک سطح متوسط قرار دارند و بین هوش هیجانی و سبکهای تصمیم گیری عقلایی ، شهودی و اجتنابی نیز رابطه معنی دار بدست آمد.

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات تحقیق

۱.....	مقدمه
۲.....	تعریف موضوع
۳.....	اهداف تحقیق
۳.....	سوابق تحقیق
۴.....	فرضیات تحقیق
۵.....	استفاده کنندگان از تحقیق
۵.....	قلمرو تحقیق
۶.....	روش تحقیق
۶.....	تعریف متغیرهای تحقیق
۶.....	هوش هیجانی
۶.....	سبک تصمیم گیری
۷.....	سبک تصمیم گیری عقلایی
۷.....	سبک تصمیم گیری شهودی
۸.....	سبک تصمیم گیری وابستگی
۸.....	سبک تصمیم گیری آنی
۸.....	سبک تصمیم گیری اجتنابی

فصل دوم : مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۹.....	مقدمه
--------	-------

بخش اول : هوش هیجانی

- ۱۰..... هوش چیست ؟
- ۱۱..... هیجان چیست ؟
- ۱۳..... تاریخچه ظهور و پیدایش هوش هیجانی
- ۱۷..... دیدگاههای مختلف در زمینه تعریف هوش هیجانی و مولفه های آن
- ۱۸..... مدل توانایی هوش هیجانی
- ۲۰..... دیدگاه شخصیتی - اجتماعی هوش هیجانی
- ۲۱..... مدل شبکه شایستگیهای هیجانی
- ۲۸..... مدل چند عاملی
- ۲۹..... مولفه های هوش هیجانی از دیدگاه داویس
- ۳۰..... دیدگاه دالویج و هیگز در ارتباط با هوش هیجانی
- ۳۱..... هوش هیجانی و هوش شناختی
- ۳۱..... آیا هوش هیجانی قابل یادگیری است ؟

بخش دوم : تصمیم گیری

- ۳۵..... تعریف تصمیم گیری
- ۳۷..... اهمیت تصمیم گیری در مدیریت
- ۳۸..... عوامل موثر بر تصمیم گیری مدیران
- ۴۲..... فرایند تصمیم گیری
- ۴۵..... شرایط تصمیم گیری
- ۴۵..... تصمیم گیری در شرایط اطمینان

- ۴۶..... تصمیم گیری در شرایط مخاطره
- ۴۶..... تصمیم گیری در شرایط عدم اطمینان
- ۴۶..... تصمیم گیری در شرایط ابهام
- ۴۷..... انواع تصمیم گیری
- ۴۷..... تصمیم گیری بر اساس میزان و نحوه مشارکت افراد
- ۴۸..... تصمیم گیری بر اساس میزان پیچیدگی
- ۴۹..... تصمیم گیری بر اساس سطوح مختلف مدیریت
- ۵۰..... تصمیم گیری بر اساس منبع موثر بر اتخاذ تصمیم
- ۵۱..... دامهای تصمیم گیری
- ۵۴..... مدل‌های تصمیم گیری
- ۵۴..... مدل عقلایی
- ۵۸..... مدل عقلایی محدود
- ۵۹..... مدل تصمیم گیری مرحله ای (گام به گام - فزاینده)
- ۶۰..... مدل کارنگی
- ۶۳..... مدل آشفته / سطل زباله
- ۶۴..... مدل بهینه سازی در تصمیم گیری
- ۶۶..... الگوی مطلوب - تلویحی
- ۶۸..... مدل تصمیم گیری در بحران
- ۶۸..... مدل تصمیم گیری بر مبنای هدف
- ۶۹..... مدل تصمیم گیری در نظریه آشوب

۷۰.....	مدل تصمیم‌گیری اقتضایی
۷۱.....	روش علمی تصمیم‌گیری
۷۲.....	مدل تصمیم‌گیری مشارکتی
۷۴.....	مدل شهودی
۷۵.....	سبک‌های تصمیم‌گیری در نظریات مدیریت
۷۵.....	نظریه تنن بام و اشمیت
۷۷.....	نظریه مسیر - هدف
۷۹.....	نظریه رهبری اقتضایی فیدلر
۸۰.....	نظریه هلر
۸۱.....	نظریه پارکینسون و ساپر
۸۳.....	سبک‌های عمومی تصمیم‌گیری

بخش سوم: هوش هیجانی در مدیریت

۸۴.....	هوش هیجانی و پیشرفت شغلی
۸۶.....	هوش هیجانی و اثربخشی مدیران
۸۸.....	هوش هیجانی و سبک تصمیم‌گیری مدیران
۹۰.....	تحقیقات انجام شده در حوزه مدیریت

فصل سوم: روش تحقیق

۹۳.....	روش تحقیق
۹۳.....	جامعه آماری

۹۳.....	نمونه آماری
۹۴.....	ابزار تحقیق
۹۴.....	سنجش هوش هیجانی
۹۶.....	سنجش سبک تصمیم گیری
۹۷.....	روش اجرای تحقیق
۹۷.....	داده های تحقیق
۹۷.....	روش تجزیه و تحلیل داده ها

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها

الف) توصیف داده ها

۱۰۱.....	داده های توصیفی سوالات جمعیت شناختی
۱۰۱.....	داده های توصیفی جنسیت مدیران
۱۰۲.....	داده های توصیفی سن مدیران
۱۰۳.....	داده های توصیفی سطح تحصیلات مدیران
۱۰۵.....	داده های توصیفی سنوات خدمت مدیران
۱۰۶.....	داده های توصیفی هوش هیجانی
۱۰۶.....	سطوح مختلف هوش هیجانی در افراد نمونه آماری
۱۰۸.....	سطوح مختلف مولفه های هوش هیجانی در افراد نمونه آماری
۱۱۵.....	داده های توصیفی سبک تصمیم گیری
۱۱۵.....	سبکهای تصمیم گیری افراد نمونه آماری

آزمون کولموگروف - اسمیرنوف (فرض نرمال بودن داده ها) ۱۱۷

ب) تحلیل داده ها

نتایج حاصل از بررسی فرضیه اول ۱۲۷

نتایج حاصل از بررسی فرضیه دوم ۱۲۹

نتایج حاصل از بررسی فرضیه سوم ۱۳۰

نتایج حاصل از بررسی فرضیه چهارم ۱۳۲

نتایج حاصل از بررسی فرضیه پنجم ۱۳۳

رگرسیون لجستیک (مدل پیش بین) ۱۳۵

معادله رگرسیون هوش هیجانی ۱۴۲

آزمون تحلیل واریانس ۱۴۴

فصل پنجم: نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات

خلاصه ۱۴۶

تحلیل داده ها و نتیجه گیری ۱۴۶

پیشنهادات ۱۵۰

محدودیت‌های تحقیق ۱۵۳

پیوستها:

پرسشنامه هوش هیجانی

پرسشنامه سبک تصمیم گیری

فهرست جداول و نمودارها

جداول :

- جدول ۴-۱ : توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب جنسیت ۱۰۱
- جدول ۴-۲ : توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب سن ۱۰۲
- جدول ۴-۳ : توزیع فراوانی افراد نمونه آماری بر حسب سطوح تحصیلات ۱۰۳
- جدول ۴-۴ : توزیع فراوانی آزمودنیها بر اساس سنوات خدمت ۱۰۵
- جدول ۴-۵ : شاخص های آماری مولفه های هوش هیجانی در بین کل پاسخگویان ۱۰۶
- جدول ۴-۶ : سطوح مختلف هوش هیجانی در بین افراد نمونه آماری ۱۰۷
- جدول ۴-۷ : سطوح مختلف مولفه خود آگاهی در بین نمونه آماری ۱۰۸
- جدول ۴-۸ : سطوح مختلف مولفه خود انگیزی در بین افراد نمونه آماری ۱۰۹
- جدول ۴-۹ : سطوح مختلف مولفه خود کنترلی در بین افراد نمونه آماری ۱۱۱
- جدول ۴-۱۰ : سطوح مختلف مولفه هوشیاری اجتماعی در بین افراد نمونه آماری ۱۱۲
- جدول ۴-۱۱ : سطوح مختلف مولفه مهارت اجتماعی در بین افراد نمونه آماری ۱۱۳
- جدول ۴-۱۲ : شاخص های آماری سبک های تصمیم گیری در بین کل پاسخگویان ۱۱۵
- جدول ۴-۱۳ : سبکهای غالب و نهایی تصمیم گیری افراد نمونه آماری ۱۱۶
- جدول ۴-۱۴ : نتایج حاصل از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف هوش هیجانی آزمودنیها ۱۱۸
- جدول ۴-۱۵ : نتایج حاصل از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف سبک عقلایی آزمودنیها ۱۲۰
- جدول ۴-۱۶ : نتایج حاصل از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف سبک شهودی آزمودنیها ۱۲۱
- جدول ۴-۱۷ : نتایج حاصل از آزمون کولموگوروف - اسمیرنوف سبک وابستگی آزمودنیها ۱۲۳

- جدول ۱۸-۴ : نتایج حاصل از آزمون کولموگوروف اسمیرنف سبک آنی آزمودنیها ۱۲۴
- جدول ۱۹-۴ : نتایج حاصل از آزمون کولموگوروف اسمیرنف سبک اجتنابی آزمودنیها ۱۲۶
- جدول ۲۰-۴ : محاسبه ضریب همبستگی پیرسون در فرضیه اول ۱۲۸
- جدول ۲۱-۴ : محاسبه ضریب همبستگی کندال در فرضیه اول ۱۲۸
- جدول ۲۲-۴ : محاسبه ضریب همبستگی پیرسون در فرضیه دوم ۱۲۹
- جدول ۲۳-۴ : محاسبه ضریب همبستگی کندال در فرضیه دوم ۱۳۰
- جدول ۲۴-۴ : محاسبه ضریب همبستگی پیرسون در فرضیه سوم ۱۳۱
- جدول ۲۵-۴ : محاسبه ضریب همبستگی کندال در فرضیه سوم ۱۳۱
- جدول ۲۶-۴ : محاسبه ضریب همبستگی پیرسون در فرضیه چهارم ۱۳۲
- جدول ۲۷-۴ : محاسبه ضریب همبستگی کندال در فرضیه چهارم ۱۳۳
- جدول ۲۸-۴ : محاسبه ضریب همبستگی پیرسون در فرضیه پنجم ۱۳۴
- جدول ۲۹-۴ : محاسبه ضریب همبستگی کندال در فرضیه پنجم ۱۳۴
- جدول ۳۰-۴ : آزمونهای چندگانه ضرایب مدل رگرسیون لجستیک سبک عقلایی ۱۳۵
- جدول ۳۱-۴ : خلاصه مدل رگرسیون لجستیک سبک عقلایی ۱۳۶
- جدول ۳۲-۴ : مقادیر پیش بینی شده و مشاهده شده مدل رگرسیون لجستیک سبک عقلایی ۱۳۶
- جدول ۳۳-۴ : متغیرهای معادله رگرسیون لجستیک سبک عقلایی ۱۳۷
- جدول ۳۴-۴ : آزمونهای چندگانه ضرایب مدل رگرسیون لجستیک سبک شهودی ۱۳۷
- جدول ۳۵-۴ : خلاصه مدل رگرسیون لجستیک شهودی ۱۳۸
- جدول ۳۶-۴ : مقادیر پیش بینی شده و مشاهده شده مدل رگرسیون لجستیک سبک شهودی ۱۳۸

- جدول ۳۷-۴ : متغیرهای معادله رگرسیون لجستیک سبک شهودی..... ۱۳۹
- جدول ۳۸-۴ : آزمونهای چندگانه ضرایب مدل رگرسیون لجستیک سبک اجتنابی..... ۱۴۰
- جدول ۳۹-۴ : خلاصه مدل رگرسیون لجستیک سبک اجتنابی..... ۱۴۰
- جدول ۴۰-۴ : مقادیر پیش بینی شده و مشاهده شده مدل رگرسیون لجستیک سبک اجتنابی..... ۱۴۱
- جدول ۴۱-۴ : متغیرهای معادله رگرسیون لجستیک سبک اجتنابی..... ۱۴۲
- جدول ۴۲-۴ : خلاصه مدل رگرسیون خطی هوش هیجانی..... ۱۴۲
- جدول ۴۳-۴ : آزمونهای معادله رگرسیون هوش هیجانی..... ۱۴۳
- جدول ۴۴-۴ : ضرایب معادله رگرسیون هوش هیجانی..... ۱۴۳
- جدول ۴۵-۴ : آزمون تحلیل واریانس برای محاسبه تفاوت میانگین سبکهای تصمیم گیری..... ۱۴۴
- جدول ۴۶-۴ : آزمون تعقیبی واریانس LSD..... ۱۴۵

نمودارها :

- نمودار ۱-۴ : توزیع فراوانی مدیران بر حسب جنسیت..... ۱۰۲
- نمودار ۲-۴ : توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب سن..... ۱۰۳
- نمودار ۳-۴ : توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب سطح تحصیلات..... ۱۰۴
- نمودار ۴-۴ : توزیع فراوانی افراد نمونه آماری بر اساس سنوات خدمت..... ۱۰۵
- نمودار ۵-۴ : سطوح مختلف هوش هیجانی در بین افراد نمونه آماری..... ۱۰۷
- نمودار ۶-۴ : سطوح مختلف مولفه خود آگاهی در بین افراد نمونه آماری..... ۱۰۹
- نمودار ۷-۴ : سطوح مختلف مولفه خود انگیزی در بین افراد نمونه آماری..... ۱۱۰
- نمودار ۸-۴ : سطوح مختلف مولفه خود کنترلی در بین افراد نمونه آماری..... ۱۱۱

- نمودار ۹-۴ : سطوح مختلف مولفه هوشیاری اجتماعی در بین افراد نمونه آماری ۱۱۳
- نمودار ۱۰-۴ : سطوح مختلف مولفه مهارت اجتماعی در بین افراد نمونه ۱۱۴
- نمودار ۱۱-۴ : سبکهای غالب و نهایی تصمیم گیری افراد نمونه آماری ۱۱۷
- نمودار ۱۲-۴ : پراکندگی نمرات هوش هیجانی آزمودنیها ۱۱۹
- نمودار ۱۳-۴ : پراکندگی نمرات سبک تصمیم گیری عقلایی آزمودنیها ۱۲۰
- نمودار ۱۴-۴ : پراکندگی نمرات سبک تصمیم گیری شهودی آزمودنیها ۱۲۲
- نمودار ۱۵-۴ : پراکندگی نمرات سبک تصمیم گیری وابستگی آزمودنیها ۱۲۳
- نمودار ۱۶-۴ : پراکندگی نمرات سبک تصمیم گیری آنی آزمودنیها ۱۲۵
- نمودار ۱۷-۴ : پراکندگی نمرات سبک تصمیم گیری اجتنابی آزمودنیها ۱۲۶

فصل اول :
کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

تغییر و تحولات محیطی موجب شده تا سازمانها به مدیران خود به عنوان یکی از عوامل مهم در جهت فائق آمدن بر تحولات ، تقاضاها و چالشهای محیطی نگاه کنند . در چنین شرایطی مدیران نیازمند مهارتها و توانمندیهای بی شماری می باشند . از جمله ویژگیهای برجسته و منحصر به فرد انسانی پدیده هوش است . امروزه بحث هوش هیجانی^۱ به عنوان یکی از عوامل بسیار مهم در موفقیت افراد در کنار هوش شناختی آنها بسیار مورد توجه قرار می گیرد ، تا آنجا که نگرش جدید در ارتباط با هوش و موفقیت بر این است که هوش هیجانی نسبت به هوش شناختی نقش موثر تری را برای موفقیت در زندگی فردی و کاری ایفا می کند . در حیطه سازمانی بحث هوش هیجانی و جایگاه آن در اثربخشی کارکنان کلیه سطوح حائز اهمیت است ، اما از آنجاییکه در یک سازمان مدیران بیش از سایرین به مهارتهای اجتماعی و برقراری روابط نیاز دارند ، نقش هوش هیجانی در بهبود اثربخشی مدیران و در انجام وظایف و مسولیتهای متعدد آنها از حساسیت بیشتری برخوردار است .

چرا برخی از مدیران قادرند به سرعت پیشرفت کنند ، زیردستان خود را به نحو مطلوب برانگیزانند و در عین حال از روابط باز و دوستانه با آنها نیز برخوردار باشند ؟

در سالهای اخیر چنین تواناییهایی با عنوان هوش هیجانی مطرح شده اند . بنابراین علاوه بر نقش مهم هوش هیجانی در زندگی شخصی ، در قلمرو سازمانی نیز هوش هیجانی برای موفقیت کلیه افراد و به خصوص برای پذیرش نقش مدیریت و انجام وظایف آن حیاتی و ضروری است .

یکی از وظایف مهم در مدیریت تصمیم گیری است . گاهی اوقات چنین پنداشته می شود که هیجانها و احساسات را باید کاملاً از تفکر منطقی در هنگام تصمیم گیری جدا نمود . اما به نظر می رسد تفکر خالی از هرگونه احساس و هیجان روند اتخاذ تصمیمات و اجراء آن را با مشکل مواجه ساخته و در بسیاری از مواقع غیر ممکن می سازد . لذا این دیدگاه مورد توجه قرار می گیرد که تمامی هیجانان منفی و مخرب نیستند . چنانچه مدیران بتوانند هیجانان خود و دیگران را به نحو مطلوب شناخته و در یک راه صحیح هدایت نمایند

^۱ . Emotional Intelligence (EI)

، می توان گفت چنین مدیرانی از سطح بالای هوش هیجانی برخوردار بوده و بکارگیری این توانمندی ارزشمند نقش موثری را در بهبود فرایند تصمیم گیری آنها ایفا می کند .

۱-۲ تعریف موضوع

مطالعه مهارت‌های مدیریتی نشان داده که سطح هوش هیجانی مدیران نقش بسیار مهمی را در میزان موفقیت آنها ایفا می کند . مدیرانی که از هوش هیجانی بالایی برخوردارند (با در نظر گرفتن این نکته که چنین مدیرانی قادرند توانمندی هیجانی خود را بکار نیز گیرند) بهتر می توانند با سایر کارکنان و زیردستان خود ارتباط برقرار کرده و در نتیجه از قدرت تاثیر گذاری ، انگیزش ، دریافت اطلاعات ، ارائه بازخورد و همچنین اعتماد به نفس و خلاقیت بیشتری برخوردارند و در شرایط مختلف و بنابر مقتضیات خاص سازمانی و محیطی می توانند از خود واکنش مناسبی نشان دهند . بنابراین سطح هوش هیجانی مدیران در نوع نگرش و دیدگاه آنها به مسائل مختلف و نحوه انجام وظایف متعددهشان نقش مهمی را ایفا می کند . از بین وظایف مختلف مدیریت ، وظیفه تصمیم گیری از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و به نوعی می توان گفت مدیران در تمامی افعال و اعمال خود با شرایطی مواجه می شوند که مستلزم اخذ تصمیمات مناسب از جانب آنها می باشد . علاوه بر عوامل سازمانی و عوامل محیطی اثر گذار بر نحوه تصمیم گیری مدیران ، ویژگیهای فردی آنها نیز از جمله عوامل موثر بر نوع نگرش مدیران به شرایط تصمیم گیری و سبک و روش تصمیم گیری آنها می باشد . یکی از ویژگیهای مهم فردی هوش هیجانی است ، به عبارتی مدیرانی که از سطوح متفاوت هوش هیجانی برخوردارند به واسطه تفاوت در توانایی درک هیجانات درونی خود ، مدیریت هیجانات خود و هدایت آنها در مسیر مناسب و همچنین تفاوت در شناسایی احساسات دیگران ، همدلی با آنها و مدیریت روابط اجتماعی ، درک متفاوتی از شرایط تصمیم گیری داشته و بالطبع سبک تصمیم گیری آنها نیز می تواند با یکدیگر متفاوت باشد .

۱-۳ اهداف تحقیق

هدف اصلی این تحقیق بررسی و مطالعه رابطه بین هوش هیجانی مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی و سبک تصمیم گیری آنها بر اساس پنج سبک تصمیم گیری اسکات و بروس (شامل سبکهای تصمیم گیری عقلایی^۱ ، شهودی^۲ ، وابستگی^۳ ، آنی^۴ و اجتنابی^۵) . می باشد . اهداف دیگر تحقیق که در راستای دستیابی به هدف اصلی قرار دارند عبارتند از :

- سنجش سطح هوش هیجانی مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی و طبقه بندی آنها در سه گروه تحت عنوان هوش هیجانی پایین ، هوش هیجانی متوسط و هوش هیجانی بالا .
- سنجش سبک تصمیم گیری مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی بر اساس سبکهای تصمیم گیری اسکات و بروس .

۱-۴ سوابق تحقیق

مفهوم هوش هیجانی نخستین بار در سال ۱۹۲۰ توسط ثوراندیک^۶ با عنوان " هوش اجتماعی " مطرح گردید . وی معتقد بود هوشیاری اجتماعی یا توانایی درک دیگران و رفتار معقولانه در روابط انسانی ، خود یکی از جنبه های بهره هوشی افراد محسوب می شود . در طی دهه ۱۹۸۰ دانشمندان مختلفی به مفهوم سازی هوش هیجانی پرداختند . در سال ۱۹۸۵ یک دانشجوی دکتری در آمریکا پایان نامه ای را به اتمام رساند که در آن به مطالعه هوش هیجانی پرداخته بود . سپس در سال ۱۹۹۰ دو دانشمند دانشگاههای آمریکا به نام های جان مایر و پیترو سالوی^۷ دو مقاله در مورد هوش هیجانی به رشته تحریر در آوردند و در آن مقالات به این بحث پرداختند که برخی از افراد در شناخت احساسات خود و دیگران و حل مشکلات

^۱ . Rational Decision Making Style
^۲ . Intuitive Decision Making Style
^۳ . Dependent Decision Making Style
^۴ . Spontaneous Decision Making Style
^۵ . Avoidant Decision Making Style
^۶ . Thorndike , E.L
^۷ . Myer , John & Salovey , peter

احساسی و عاطفی توانمند تر هستند . پس از آنها دانیل گلمن^۱ در سال ۱۹۹۵ کتابی با نام « هوش هیجانی » نوشت که موجب رواج این اصطلاح گردید و بحث های بسیاری را نیز برانگیخت . گلمن بر این امر تاکید داشت که مدیران شرکت ها و موسسات و هر آنکه در سازمان به فعالیت مشغول است نیازمند هوش هیجانی می باشد ، اما هر چه در سازمان به سمت سطوح بالاتر می رویم اهمیت هوش هیجانی در مقایسه با هوش عقلی افزایش می یابد (بابایی ، مومنی ، ۱۳۸۴ ، ص ۳۶) .

در نهایت می توان گفت بحث هوش هیجانی در حوزه مدیریت به تازگی وارد شده و نیازمند تحقیقات و بررسیهای بیشتر می باشد .

۱-۵ فرضیات تحقیق

- ۱-۵-۱ بین هوش هیجانی و سبک تصمیم گیری عقلایی مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی رابطه معنی دار وجود دارد .
- ۱-۵-۲ بین هوش هیجانی و سبک تصمیم گیری شهودی مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی رابطه معنی دار وجود دارد .
- ۱-۵-۳ بین هوش هیجانی و سبک تصمیم گیری وابستگی مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی رابطه معنی دار وجود دارد .
- ۱-۵-۴ بین هوش هیجانی و سبک تصمیم گیری آنی مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی رابطه معنی دار وجود دارد .
- ۱-۵-۵ بین هوش هیجانی و سبک تصمیم گیری اجتنابی مدیران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی رابطه معنی دار وجود دارد .

^۱ . Goleman , Daniel